

TORONTÁI

Ára: 75 para	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel Beeskerek, Obiliteva (Zápolya) u 1 Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycím: Torontál, Veliki Beeskerek	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP Felső szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Az előfizetés ára: Egész évre 180 D Negyedévre 45 D Félévre 90 D Havonta 15 D Hirdetések díjazás szerinti Megjelenik naponta délelben	Ára: 75 para

Közvetlen teherforgalom Magyarországgal.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Beograd, márc. 1.

A közlekedésügyi minisztérium kiküldött bizottsága tegnap tért vissza Budapestről. A tárgyalások teljes eredményre vezettek s minden kérdésben sikerült kielégítő módon megegyezőniük.

Április elsejétől közvetlen teherforgalom nyílik meg elsősorban Magyarországgal, azonkívül Csehszlovákiával, Ausztriával és Németországgal, mely Magyarországon át bonyolítja le forgalmát.

Az SHS—bolgár határrendezés.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Beograd, márc. 1.

Tegnap délelőtt 11 órakor nyitották meg Nisben az első hivatalos konferenciát az SHS állam és Bulgária között. A bizottságok a határkérdések rendezéséért és a bulgár bandák megfélemezése tárgyában tárgyalnak. Az SHS részről Nesity Ljuba felhatalmazott miniszter vezeti a konferenciát.

A miniszter a külügyminisztérium megbízásából a vármegyeháza nagytermében bankettet rendezett a bulgár delegátusok tiszteletére.

A szerény olaszok és a kiürítés.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Beograd, márc. 1.

Bakarból jelentik: Susak kiürítését tegnapra befejezték a polgári és katonai hatóságok. Hatalmas, súlyosan megrakott teherautókou vitték el az olaszok a sajátjuknak deklarált irrodaberendezéseket és butorokat. Az elszállított tárgyakat Fiuméba irányították, ahonnan tovább transporálják az ország belsőjébe.

Susak hivatalos átadása ma történik. Az aktus ünnepélyes keretek között fog végbemenni.

A vendégszerető Mussolini. Triestből jelentik: Mussolini a Palazzo Chigibén fogadta a Déli Vasut konferenciájának valamennyi delegációját. A miniszterelnök szerencsét kívánt a delegátusoknak munkájukhoz, akiknek nevében Abranovity jügoszláv kiküldött üdvözölte Mussolinit.

A miniszterek a választók között

Lázasan folyik a választási harc.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, márc. 2.

A pártok főbizottságai a tegnapi napon folytatták a külön-listák sorának tárgyalását. Az eddigi békéltetési kísérletek kevés eredménnyel jártak, mert csak néhány esetben mutattak hajlandóságot az érdekeltek listájuk visszavonására s legtöbbször még a pártból való kizárás sem tétitette el őket szándékuktól.

A radikális-párt főbizottságának a külön listák ügyében hozott határozata tegnap jelent meg a párt hivatalos lapjában a beogradi „Samouprava”-ban. A döntésben a párt főbizottsága kimondja, hogy a radikálisok táborából kilépettnek tekintik Protity Sztójánt, mert külön pártot alapított s vele együtt mindazokat, akik a listáján szerepelnek. A második pontban közli a kizárt tagok névsorát.

A demokrata-párt főbizottsága tegnapi ülésén a piroti kerület listája ügyében tárgyalt. Heves vita után azonban eredménytelenül fejeződött be a konferencia.

A pártok legfelsőbb intézőinek vizsgálódása azonban nem hátráltatja a választások lázas előkészületeit. A vezetőemberek csaknem kivétel nélkül a vidéken tartózkodnak, ahol járásból-járásba járva agítálnak pártjuk érdekében.

A felsőbányai munkáspárt a passzivitás mellett.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, márc. 2.

A „Torontál” tegnapi számában megírtuk, hogy a független munkáspárt tizenhét kerületben lép fel a választások alkalmával. A párt vezetősége ugyan jóval több helyen állított fel listát, a törvényszékek azonban alaki hibák miatt elutasították jelöléseiket.

A Vajdaságban csak Suboticán és

Davidovity Ljuba demokrata pártvezér tegnap indult el délszerbiai körútjára.

Passity Nikola miniszterelnök a jövő hét elején utazik el Beogradból. Első útja a Vajdaságba vezet, ahonnan Szlovéniába és Szerbiába megy.

Dr. Markovity Lázár igazságügy-miniszter tegnap Vinkovcén és Vukováron volt, ahol nagy népgyűléseket tartott a hivatalos radikális-párt. A miniszter a napokban boszniai választási kerületébe utazik.

Miletity Koszta agrárreform miniszter jelenleg Délszerbiában, Jovánovity Ljuba vallásügyi miniszter pedig Dalmáciában fejt ki nagy agitációt.

Rajity Vlasko a bunyevácok egyik vezére, a suboticei klerikális lista vezetője Bajmokon népgyűlést hívott össze, amelyen valamennyi környékbeli község nagyszámú delegációval vett részt.

A bunyevác-párt egyik vezetőtagja dr. Szudarevity Franjo suboticei ügyvéd tegnap tárgyalásokat folytatott Sentán az ottani magyarság vezérével, akiket programjának kívánt meggyerni. A konferencia — hír szerint — eredménytelenül végződött, mert a magyarok mindénáron megmaradnak eredeti elhatározásuk mellett és passzive viselkednek a választások alkalmával.

a panesevo-belaerkaui kerületben hitelesítették listájukat. Északban nem is folytattak agitációt, alakuló gyűlést nem tartottak és így a párt helyi szervezői nem is állítottak össze jelölő listát.

A „Torontál” munkatársa megkérdezte a független munkáspárt egyik Beeskereken kizemelt vezetőjét, hogy a pártjuk körül csoportosulni kívánó munkásság milyen álláspontot foglal el a választásokon.

A független munkáspárt vezető tagja kijelentette, hogy a párt körül csoportosuló magyar,

német és szerb munkások nem vesznek részt a választásokon és a teljes passzivitás álláspontjára helyezkednek.

Értesülésünk szerint a munkások egy része a szociáldemokrata-pártra adja le szavazatát. Jelentős számban támogatják azonkívül a Protity-párt hivatalos listáját, amelyen Ivanity Momesilo dr. a listavezető.

Ausztriát megmentették.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

London, márc. 1.

A jegyzésre becsajított osztrák kölcsönnek sikere várakozáson felül nagy. Egymillió nyolcszáz ezer font sterlingre szól a kibocsajítás, de a jegyzések máris meghaladják a három millió font sterlinget.

A „Times” megjegyzi, hogy a váratlan eredmény, remélni engedti Ausztria gazdasági talpraállítását.

Ujabb fordulat a Kommerzial Bank ügyében.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Budapest, márc. 1.

A Wiener Kommerzialbank ügyében szenzációs fordulat állott be. A Békéscsabán kihallgatott Márkus bankigazgató, a letartóztatott Márkus testvére, vallomásában elmondotta, hogy a letartóztatottak Sebestyén Richárd vezérigazgató tudtával és beleegyezésével játszottak a tőzsdén. Előadja, hogy nemcsak Sebestyén tudott a tőzsdén folytatott üzelmekről, hanem a wieni főintézet igazgatói is, akik közül többen szintén résztvettek a budapesti fiók manipulációjában.

A letartóztatott igazgatók védője ma tiltakozott az ellen, hogy a vallomások olyan beállításban kerültek a nyilvánosság elé, melyek nem felelnek meg a valóságnak. Bemutatta a wieni Kommerzialbank egyik igazgatójának levelét, mely szerint nemcsak a bajbajutott vezetők, hanem más felelős állásban levő vezető-tisztviselők is milliós üzleteket bonyolítottak le a bank kárára és ezekkel a machinációkkal negyven millióval nagyobb összeggel károsították meg a bankintézetet.

Értesülésünk szerint a nyomozás során több érdekes előállítás várható.

TÖZSDE

Március 1.

Beograd. (Zárlat.) London 481, Páris 620, Newyork 102, Genf 1910, Milano 485, Prága 30175, Berlin 6445, Wien 01432, Bukarest 4725, Budapest, 335.

Zürich. (Zárlat.) Berlin 00234, Hollandia 211, Newyork 53275, London 2509, Páris 3257, Milano 2565, Prága 1580, Budapest 01775, Beograd 530, Bukarest 240, Varsó 00120, Wien 000748750, bélyegzett 00075.

Budapest. (Zárlat.) Berlin 13—1450, London 13900—14200, Newyork 2955—3030, Páris 18050—19050, Prága 8750—9150, Varsó 625—725, Wien 420—440, Zürich 55—575.

A „Sokol“ színi előadásai.

Beeskerek, márc. 2.

A „Sokol“ elhatározta, hogy Beeskereken nyolc színi előadást rendez rendes bérletben, még pedig folytatolag egymás után minden szombaton. A bemutatásra kerülő darabok részben drámák, részben énekes népszínművek. Az előadásokon a katonazenekar játszik. Az első előadás március 3-án este 8 órakor lesz a városi színházban.

A „Sokol“ legjobb és legkiválóbb előadóját lépteti föl ebben a vállalkozásban és bizonyára módunkban lesz a legkiválóbb alakításokat élvezni a Sokol színi előadásain. Az egyesületet a kulturális célon kívül az a szép terv vezeti, hogy a sorozatos előadások jövedelméből kultúrpalotát építsen Beeskereken. Amikor színter örömmel üdvözljük a Sokol kulturális munkája megindulásakor, kérjük az áldozatra kész beeskereki közönséget, amely minden kulturmunka iránt fogékony, hogy támogassa, segítse ezt a munkát, mert a kultúra az emberiség közkinésze és minden kultúrház olyan épület, amely közelebb visz bennünket egymáshoz, hogy egymás emberi méltóságát tisztelni, becsülni és szeretni megtanuljunk.

Akik kimaradtak a névjegyzékekből.

Lejárt a közszemle határideje.

— A „Torontál“ tudósítójától. —

Beeskerek, márc. 2.

A választói névjegyzékek nyolc napon át voltak közszemlén a városháza épületében az első emelet ötös számú szobájában, ahol a hivatalos idő alatt állandóan a felek rendelkezésére állottak. Nap nap után az érdeklődők egész serege kereste fel a jegyzői hivatalt, hogy meggyőződjenek, bekerültek-e a választói névjegyzékekbe s az esetleges téves adatok kijavítását kérték. Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy főleg nemszlavok voltak az érdeklődők, akiket kíváncsiságuk vitt rá az idővesztéssel járó keresésre. A legtöbbben meglepődötten távoztak, mert megtalálták nevüket a hitelesített névjegyzékekben.

Mindazonáltal, hogy mindegyik párt igyekezett pontos névsorokat átadni a városi hatóságnak s megfélelőképpen ellenőrizték, hogy azok bekerüljenek a listákba, megessett, hogy egyik-másik választójogosult kimaradt. A kifelejtettek számát már pontosan nem állapíthatjuk meg, annyi azonban tény, hogy számuk nem nagy.

A választópolgárok adatai meglehetősen hiányosak. Sok helyütt nincs meg a kor, másutt meg a lakáscím hiányzik. Emiatt több írásbeli és szóbeli panaszt tettek, melyeket indokolt esetben orvosoltak is. Akadtak olyanok, akik utólagos felvéteket kérték, az erre vonatkozó kérelmeket azonban kivétel nélkül visszautasították.

A közszemlére való kitétel határ-

ideje lejárt. A névjegyzékek már nem tekinthetők meg s így természetesen utólagos pontokat sem fogadnak el. A listák egyelőre a városnál maradnak.

HIREK

Márc. 3.

1823-ban született id. gróf Andrássy Gyula, a legkiválóbb diplomata egyikje.

1861-ben II. Sándor cárral megszűnteti a jobbágyságot.

A kultúregyesület vasárnapi matinéjére iránt, amely délelőtt fél tizenkét órakor lesz a kaszinótársulat nagytermében, szokatlanul nagy érdeklődés mutatkozik. Dr. Brájer Lajos tart előadást az alkalommal „Amerikai benyomások“ címen, amelyben közel félszázadei amerikai tartozkodása alatt szerzett tapasztalatait, megfigyeléseit fogja a beeskereki közönséggel megismertetni. A matiné az egyesület tagjai tagsági igazolványuk felmutatása mellett ingyen vehetnek részt, nemtagoknak a belépődíj 5 dinár.

Országos vásár Beeskereken. Március 2-án, 3-án és 4-én országos vásár van Beeskereken. Az első napon, vagyis ma penteken szarvasmarha-, juh- és sertés, a második napon, szombaton ló-, a harmadikon pedig kirakó-vásár lesz.

Novivrbas a jegyzőjéért. Beogradból jelenti tudósítónk: Tegnap százegytagú deputáció járt Vuicsity Milorad belügyminiszternél, akitől az áthelyezést Ivanity Rezső községi jegyzőnek visszahelyezését kérték. A belügyminiszter megígérte, hogy teljesíti a novivrbasiak kérését.

Vonatósszeütközés. Beogradból jelenti tudósítónk: Vinkovcenál a 71. számú tehervonat hibás váltóállítás folytán beszaladt a 62. számú tehervonatba. Három kocsi pozdorjává tört. Emberéletben nem esett kár. Az erősen megrongálódott pályát csak tizenkét órai munka után tudták helyreállítani.

Új városi jegyző. Novákovity Sándor városi jegyzőnek távoztával, akit Bega Sveti Djuradj községi jegyzőjévé neveztek ki, megüresedett Beeskerek város jegyzői tisztsége. Tegnap érkezett meg a városhoz a kinevezésről szóló végzés, mely szerint Beeskerek városához jegyzőnek Vuletin Gligorije kerül.

A Purimbál. A holnap estére a Kaszinó összes termeiben rendezendő purim-bálra való előkészületeket a rendezőség befejezte. Mindazok, akik tévedésből nem kaptak meghívót és azt bejelentették a rendezőségnek, azóta már megkapták. A rendezőség ez uton kéri a n. é. közönséget, hogy a meghívókat a borítékkal együtt feltétlenül hozza el magával.

A feketemáju cenzor. Vettük a következő panaszos levelet, amelyet az illetékes hatóság szíves figyelmébe ajánlunk: Würzburg, 1923 február végén. Németországban sok fiatal beeskereki van mostanában. Leginkább diákok. Vagy 5-6 beeskereki Würzburgra is jutott. Ezek, mint ez már általában így szokás, hozzátartozóikkal levélileg érintkezni szeretnének. Ez azonban csak egyoldalulag megy, már annyiban, amennyiben az innen elküldött leveleket ott pontosan megkapják. Ott honról ide csak nagy-nagy ritkán vetődik levél. Amíg Vrsacon vagy Suboticán el nem fogtak egy urat, aki fiának írt levelében pénzt akart kiesempészni, addig az önmaguk által kinevezett cenzor urak megelégedtek azzal, hogy kivétel nélkül minden Beeskerekről elküldött levél kövertájába beletépték, letépték a sarkát s ez uton győződtek meg arról, hogy érdemes-e a levelet eltüntetni. S ez nem is volt nagy baj, amennyiben az emberek nagyobb hányada még ma sem valutacsemész s a levelek szakadtan is olvashatók. Kb. két hónap óta azonban csak levelezőlapon, vagy ajánlott levélben lehet hazulról híreket kapni: minden közönséges levél egyszerűen eltűnik. A tolvaj nem Németországban van, mert mindenütt pontosan jönnek meg a levelek, speciálisan a beeskerekiek tűnnek el. A postai igazgatóság egészen bizonyosan elítéli az ilyen módon (rendszerint hiába) pénzt keresni akaró egyént, esetleg egyéneket s saját jó híre érdekében bizonyára erőlyesen megindítja a nyomozást, hogy ki tünteti el az összes külföldre szóló leveleket. Mert az, hogy egy jellemtelen gazember miatt az egész postaközlekedés ennyire lehetetlenné legyen téve, az tűrhetetlen. Kiváló tisztelettel: egy — a beeskereki cabinet noir alatt sokat szenvedő egyén.

A Kereskedelmi- és Iparkamara közgyűlése. A Kereskedelmi- és Iparkamara vasárnap, március 4-én délelőtt 9 órakor tartja a Lloyd helyiségében évi közgyűlést.

Kinevezés. Csputy Joco belgrávi rendőrkapitányt állásától felmentették. Helyébe Jagodity Juluszt nevezték ki.

A jövő háborúja. Londonból jelenti: A lapok két nagyjelentőségű felfedezésről írnak, amelyek a jövő háborúját teljesen megváltoztatják. Elsősorban sikerült egy szárazföldi cirkáló konstruálni amely messze túlhaladja az eddig készített tankokat. A szárazföldi cirkáló számos ágyúval van felszerelve és sebessége óránként 23 mérföld. Eddig tizenhét ilyen készüléket gyártottak. A másik nagyjelentőségű találmány, amelyet a woolvichi arzenálban állítottak elő, egy új gáz, amely ellen állítólag nincs védelem. A hír szerint az új gáznak az a hatása, hogy mindenki már a legcsekélyebb mennyiségtől is megőrül.

Sikerül hidrogénnel pótolni a szénét. Berlinből jelenti: Egy müncheni mérnöknek sikerült felfedeznie azt az eljárást, amelynek segítségével a szénét hidrogén-gázzal lehet pótolni. A jelentés szerint ennek a gáznak az elége kielégítő hőmennyiséget biztosít. A Matin ezzel kapcsolatban már arról is hírt ad, hogy nemzetközi társaság alakult e találmány kiaknázása céljából, amely többek közt hivatva van hathatósan részt venni Franciaország újjáépítésében az elpusztított területeken. Egyes német fizikusok, így hir szerint Einstein is kijelentették, hogy ez a találmány korszakos jelentőségű a tudomány történetében.

Dr. Eugen de Gyu Beeskereken. Rendkívül érdekes ember érkezett Beeskerekre: Dr. Eugen de Gyu professzor. Sokat hallatott magáról az erdélyi és bukaresti lapokban. Gyu tanár párisi származású doktor. Beutazta már az egész világot. Járt Indiában a fakirok hazájában, ahol elsajátította egyes rejtélyes, mindenkit bámulatba ejtő mutatványait. Gyu tanár március 4-én, vasárnap este fél 9 órai kezdettel előadást tart a Kaszinóban, amelyen tudományos előadását érdekesebbnél-érdekesebb eredeti kísérletekkel kíséri. Gazdag programján az akaratátvitel, kontaktus nélküli telepszichia, szögessítő különféle formában (éber és hipnotizált állapotban, egyéni és tömegszuggesztió) a fakirizmus, állatok hipnotizálása szerepel. Az est szénázója egy nézőtérre tervezett gyilkosság felderítése lesz. Az összes kísérleteket orvosi ellenőrzés mellett végzi.

„Mit mondanak a csillagok a köztársaságról?“ A Prágai Magyar Hírlap írja: A prágai asztrológusok és spirítuszták lapja, a „Stopy duse“ cikket közöl ezzel a címmel: „Mit mondanak a csillagok a köztársaságról, fennállásának ötödik esztendejére?“ A cím után mindjárt következik a válasz is, a következőképpen: „Az emberek elégedetlenek lesznek s nagy változások jönnek és nagy bizonytalanság következik. A népben nagy lesz a káosz. Az első hónapokban nagy veszteségek, válságok, ingadozások uralják a pénzüpiacot. A hivatalokban a hivatalnokok elégedetlensége folytán zavarok keletkeznek. Írók, művészek és más kiváló személyek a halál áldozatául esnek. A Mars nyugtalanságot, forradalmakat, sztrájkokat, a dolgozó nép különféle mozgalmait, a katonák fellázadását jósolja a tisztjeik ellen. Kelet felől nagy veszedelem fenyeget...“

Aranypénz — papírpénz. Egy Sarajevo környékén élő parasztember, mikor 1915-ben a háború alatt, be kellett vonulnia, bevitte 6000 koronát kitévő megtakarított pénzét a sarajevo Országos Bankba és ott elhelyezte mint betétet. Mivel a pénzt azonban aranyban adta át, írásbeli kötelezvényt kért a banktól, hogy pénzét aranyban fogja visszafizetni. A háború után a paraszt visszatérve a frontról, bement a bankba, ahol azonban csak 9000 koronát akartak neki visszafizetni

Uj női zenekar

Frissen Számos látogatást kér és pontos kiszolgálásról gondoskodik

játszik ma estétől kezdve minden este a Bristol-szállóban. Nagy utánjárással és költséggel sikerült egy világhírű női zenekart szerződtetnem, sikereket érte el. Elsőrangú és olcsó borok

Kltyanszki Szvetozár, a Bristol-szálló tulajdonosa.

tőke és kamatok fejében. A paraszt ezt nem fogadta el és figyelmeztette a bankot kötelezettségére. Bíróság elé került az ügy s a napokban hozta meg a sarajevo-i törvényszék döntését, mely a bankot két millió korona fizetésére kötelezte. Így lett a szegény sarajevo-i paraszt minden különös munka és fáradság nélkül — hadimilliomos.

Gyilkos, akit áldozatának szelleme üldöz. Berlinből jelentik: A shakespearei tragédiák áldozatainak szellemjárására emlékeztet az az eset, amely a berlini elmeorvosokat foglalkoztatja. A berlini Tiergartenben még három évvel ezelőtt meggyilkolták Otto földbirtokost. A gyamu Gadow János pincérre hárult, aki ellen azonban nem sikerült tényleges bizonyítékokat felmutatni s így a bíróság a vád alól fölmentette. Az utóbbi időben a pincéren az elme-taj jelei mutatkoztak s egy elme-gyógyintézetbe szállították át. Az orvosok megfigyelték és megállapították, hogy Gadow néha egész éjjel a meggyilkolt szellemével beszélget, lelkiismereti furdalások gyöttrik, amiknek hatása alatt bűnbánatot tart. Mivel elmebaja gyógyíthatatlan, a bíróság a gyilkost nem vonhatja felelősségre.

Elveszett. A Zmaj Jovina-utca és a Rózsaszálloda között múlt héten este 11—12 óra tájban elveszett 1 nagy fekete bőrtárcsa, egyik oldala 5 rekeszrel, melyekre aranybetűkkel 10., 20., 50. és 100-as szám van rányomva. Az ötödik oldalának vége kiszakadva. Kézpénz volt benne: 4 drb 1000 dináros, 38 drb 100 dináros, 26 drb 10 dináros, összesen 8060 dinár. Értékpapírok szintén voltak benne: 4 drb blanco váltó aláírva, 1 drb lejárt váltó 1922 december 28-iki kelettel 7666 dinár 20 para, aláírva Milivoj Szrdonov által. Két drb üres váltó 9-80. Egy meghatalmazás Bergel Leó cég sentai lakostól, Marik Rezső sentai lakos nevére szóló többféle hivatalos irat és nyugta. Elvesztője kéri a becsületes megtalálót, hogy adja le a 2-ik számú rendőrségi szobában. Ha már a pénzt nem küldi el, úgy legalább az értékpapírokat tárcsával együtt adja át, mert ezek úgy sem bírnak idegenre értékkel.

Világrekord a foxtrottban. Londoni tudósítónk jelenti: Ha a világpolitika járhatatlanná vált mezőnyein Anglia háttérbe is szorult Franciaországgal szemben, a parkett sima felületén mégis csak győzelmet aratott makacs riválisán. Kevesen tudják csak, hogy a foxtrott-tánc világrekordját az a francia táncos pár állította föl, akik 6 óra 40 percig egyfolytában ropták az exotikus táncot. Angliában most 21 perccel megjavították ezt a „rekordot”. A northumberlandi grófság Ashington nevű városkájában történt ez, ahol Mr. Robert Victor Hindmarsh ur és partnere Miss Belle Dunn 7 óra 1 percig járták a foxtrottot, anélkül, hogy közben akár csak egy percig pihenek

volna. A táncot délután 1 óra 59 perckor kezdték el és amikor 9 órakor abbahagyták, a „fávtáncosok” kijelentették, hogy még egy óráig könnyen tovább lejtették volna a foxtrottot. A táncos pár férfitagja hivatalos táncos, aki előbb atléta volt, de a hölgy partnere „dilletáns”, aki csak négy hétig gyakorlatozott ezen a téren. Az angol táncos pár késznek nyilatkozott arra, hogy a francia „foxtrott-művészekkel” megvívják, illetve megtáncolják a világbajnokságért való versenyt.

* **Átutalások, hitellevelek és csekk** az összes bel- és külföldi piacokra, valamint valutabiztosítások áru kivitelre kaphatók — a beogradi pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a Szerb Szövetkezeti Bank R.T. főkéjénél (Srpska Zadrugna Banka D. D.), Veliki Beeskerek. — Telefon 43 és 47.

* **Vas- és fémöntvényeket Krausz** nál, Veliki Beeskerek. — Telefon száma 329.

* **Átutalásokat és csekk kiírásokat** — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — Wien Prága, Budapest, Berlin, Temesvár, valamint a többi külföldi piacra újból eszközöl a Nagybeeskereki Takarékpénztár, Veliki Beeskerek. Korona-szálló épület. Telefon: Pénztár 16. — Vezérigazgató 52.

Még mindig forgalmi akadályok.

Rövidesen megindul a rendszeres közlekedés

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, márc. 2.

Ismeretes, hogy a suboticei vasut-igazgatóság a Vajdaság területén jelentékeny forgalomkorlátozásokat léptetett életbe. A legtöbb vonalon egy vonatpár közlekedését szüntette meg, de akadt olyan rész is, amelyen két, sőt három vonatpárral csökkentette a járatokat.

Az utazóközönséget meglehetősen kényelmetlenül éri a korlátozás, mert szomszédos forgalomban, de még a távolabbi helyekre is tizenkét óra alatt oda és vissza utazhatott, míg a mai rendszer mellett ez teljesen lehetetlenné vált. Az az utas, akinek például Dzsomboljon van elintézni valója, aznap már nem térhet vissza Beeskerekre, hanem kénytelen ott éjszakázni. Számtalan hasonló esetet lehetne felsorolni, melyek mind amellettszólnak, hogy mennyi kárt és idővesztést szenved a közönség a forgalom korlátozása által. A kényelemnek mindenesetre figyelembe veendő szempontjától eltekintve, más okból is érkeznek tömegesen panaszok. Különösen a vidéki gazdák köréből jönnek a panaszok, amelyek arról szólnak, hogy a vasutakon nemcsak szállítani nem lehet, de veszélyes az uta-

zás is, a vasutak túlzásfoltossága miatt.

Hangsúlyoznunk sem kell, hogy a vonatjáratok korlátozása mily nagy mértékben megakadályozza a kereskedelmi forgalmat. A városba igyekvő falusi asszonyok, akik termékeiket legtöbbször magukkal szokták vinni, a rossz közlekedés miatt nem jönnek be a városba. Az állapotok tarthatatlansága különösen a vicinálisokon érezhető. Értesülésünk szerint a kereskedők és iparosok köréből deputáció megy Beogradba, ahol a közlekedésügyi minisztertől a vajdasági vonatműzériák orvoslását fogják kérni.

Érdeklődünk a beeskereki forgalmi főnökségen, hogy mennyi ideig tart a korlátozás. Munkatársunk előtt kijelentették, hogy az igazgatóság minden lehetőt megtett a forgalom korlátozását előidéző akadályok megszüntetésére s remény van arra, hogy hat-nyolc napon belül újra életbelép a régi, menetrendszerinti közlekedés.

Érvényesül a takarékoskosságvé.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, márc. 2.

A Bánsági Kereskedelmi és Iparkamarához tegnap két fontos rendelet érkezett. Az egyik a talpfák kiviteli díját szabályozza, a másik pedig a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok mérlegének közhírtételéről intézkedik.

A vasuti talpfák után kiviteli vám emén ezideig harminchárom százalékot vettek, vagyis minden három talpfa után egyet az állam kapott. A jövőre nézve a pénzügyminisztérium enyhítette ezt a rendelkezését és úgy módosította, hogy ezentul csak huszonöt százalékot szed. Eszerint tehát március elsejétől csak minden negyedik talpfa után követel az állam egyet.

A másik rendelet a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok mérlegének hirdetéséről szól. A kereskedelemügyi miniszternek egyik régebbi rendelete értelmében ugyanis a részvénytársaságok kötelesek voltak mérlegeiket a hivatalos lapban, a Sluzsbene Novine-ben közzétenni, még pedig táblázatos formában, ami éppen emiatt nagy kiadásokkal járt. A kereskedelmi miniszter most úgy módosította régebbi határozatát, hogy megengedi a mérlegek folytatólagos lekölését, mely esetben minden szóért egy dinár és nyolevan parát kell fizetni.

A kládóhivatal telefonja — 21.
A szerkesztőség telefonja 281.

SZINHÁZ.

Pénteken, március 2-án, Este 8 órakor: „Denevér”. Süveges Aranka és Cinta Ivanova vendégjátéka. 10. bérletben.

A Tatárjárás. Tegnap adta harmadszor a Beeskereken vendégszereplő suboticei szerb színtársulat a Tatárjárást. Ezuttal Salvy Süveges Aranka, a beogradi opera kiváló tagja vendégszerepelt Baron Riza szerepében. Süveges Arankát a beeskereki közönség már a hangverseny pódiumáról ismeri, mint színésznő elsőrangú alakítást nyújtott, úgy hogy játékával és énekével igazi gyönyörűséget nyújtott a közönségnek.

Vojvodinai közgazdasági párt.

A pártpolitika esődöt mondott. A nép meguntta már azt a sok politizálást, amely neki hasznot nem hozott, csak kárt okozott és most meg akar szabadulni a reá rakott béklyóktól. És azért van ez, hogy hazánkban a vezető pártok bomladoznak. Három négy frakció van majdnem minden pártban, gomba módra keletkeznek új pártok, mindez tanujele annak, hogy a nép el van keseredve; nincs megelegedve régi vezetőivel és lázasan keres új embereket, akik ebből a mai lehetetlen állapotból kivezessék a rendezett viszonyok révpartjába. Első pillanatra nevetségesnek tűnik fel a választási harcok közepette, ez a sok választási lista, ez a sok pártfrakció, ez a tülekedés a mandátumért, de ha az objektív szemlélő mélyebben fekvő okok után kutat, amelyek ezt a mai állapotot teremtették, megszűnik a mosoly az ajkamon, barázdás lesz a homlok és gondokba merül minden ember lelke. Óriási elkeseredés tölti el az egész nemzetet vallás és nemzetiségi különbség nélkül és ennek az elkeseredésnek oka az a gazdasági válság, amely itt felütötte hidra fejét és amely veszedelemmel fenyeget bennünket. Ennek a válságnak nyomán haladó óriási drágaság, a dinár esése, valutánk ingadozása, a pénz drágulása stb., már tarthatlan állapotokat teremtett. És ezek az állapotok teszik érthetővé pld. azt a 11 választási urnát, amely a mostani választáson itt Beeskereken várja a szavazó-golyócskákat és ezek az állapotok teszik érthetővé hogy szerte az országban 75 párt és pártfrakció viv egymással élet-halálharcot a választások előtt.

A megélhetés nehézsége és lehetlensége lázas önkívületbe sodorja a választóközönséget és a kenyérért való küzdelem tüti reá bélyegét erre a választási harcra, erre a választási modorra és az ennek hevében használt fegyverekre. A nép meguntta már a politikát, most nem azt

karsai, hanem kenyérért, megélhetési lehetőségért küzd és miután nem talál pártkeretet, mely csak ezt tűzi ki magának feladatául, széjjel feszíti a modern pártkereteket, bont és új emberekkel egy új boldog világot akar teremteni. Teljes megnyugvással konstatalhatjuk tehát a politikai pártok teljes csődjét. És amikor ezt konstataljuk, előáll mindjárt azon kötelességünk, hogy a szétört pártkeretek romjain teremtünk egy zseges alapon egy új szervezetet, mely felöleli mindazt, ami a mai áldatlan állapotok megszüntetését eredményezné. És akkor nyomul előtérbe az egyedüli lehetséges megoldás, t. i. a politika kiküszöbölésével a gazdasági alapon való szervezkedés. Igaz ugyan, hogy a politikát, mint olyant, teljesen kiküszöbölni nem lehet, de igenis azt lehet érni, hogy az új pártszervezet főpillérje a gazdasági kérdés megoldása legyen és a politika csak staffázs; legyen belőle csak annyi, amennyi a gazdasági alapon való szervezkedéshez okvetlenül szükséges.

Óaként adódik tehát az a gondolat, amit különösen szerb részről hangoztatnak, hogy teremtünk egyelőre a Vojvodinában egy, mondjuk „közgazdasági párt“-ot, mely felölelné magában a Vojvodina minden lakosát vallásra és nemzeti-ségre való tekintet nélkül egy testvéri egységbe, mely pártnak alap-programmja a gazdasági élet egészséges alapokra fektetése volna, politikai staffázsa pedig a teljes jog-egyenlőség. Ennek a pártnak volna hivatása, hogy egy modern, egészséges fináncprogramm alapján megvalósítsa minden polgárunk leghőbb elháját, adórendszerünk igazságos, az egész országra egyforma reformját, valutánk javulását és stabilizálását, a drágaság leküzdését, a forgalom gyorsaságát és lehetőségét, igazságos földbirtokreformot, az ipart és kereskedelmet lenyűgöző intézkedések megszüntetését, a kereskedelem és ipar szabadságát és fellendülését stb.

Ez a párt volna hivatva arra, hogy ezzel a gazdasági programmal kapcsolatosan egyenlő jogokat és kötelességeket biztosítson e haza minden egyes polgárának és hogy egyesítse egy közös pártkeretben, egy családot teremtve belőlük, az ország különböző nemzetiségű polgárait. Apolni mindazt, ami egyesít bennünket, letörni mindazt, ami bennünket el akar különíteni, a jót letesíteni, elkerülni a rosszat és amit fő: anyagilag rendezett, polgárainak a megélhetési lehetőségét biztosító államházi fölépítést az országot, ez volna ezen párt egyedüli célja.

(Ha a fenti cikk sokban nem is fedti a felfogásunkat, érdekesnek tartjuk leküzdését abból a szempontból, hogy a politika kódos levegőjéből lehet tisztább, minden pártszempontoktól mentes perspektívát is meglátni. A szerk.)

Sport

Ki a világ legjobb sportembere?
Svédországnak egyik legelterjedtebb sportlapja, az „Idrottsvariden“, leszavaztatta olvasóit arra nézve, kit tartanak minden idők legkiválóbb sportemberének. A szavazás érdekes eredménnyel végződött. Mint minden versenyében, ebben is biztosan győzött Weismüller, amennyiben 447 szavazatot kapott. Győzelme azonban nem volt a töle megszokott fölényes, mert erősen a nyomában volt Amerika világhírű allround atlétája, az indián Jim Thorpe, a stockholmi olimpiász dekalion versenyének hőse, aki 398 szavazatot nyert. 365 szavazatot kapott Hannes Kohlemainen, a nagyszerű finn hosszútávúzó. Negyedik helyre ugyancsak finn sportember érkezett Paowo Nurmi személyében. Ezután az angol botoló Jack Dempsey, a svéd gerelyvető Lemning s a francia hosszútávúzó a háborúban elesett Jean Bouin következnek a sorrendben. Nem érdektelen, hogy szavazatot kapott ismeretlen nevű, de kétségtelenül kiváló sportember is. Egy szavazatot érkezett ugyanis, amelynek beküldője „az első maratoni futót“, aki a maratoni győzelem hírére megvitte Athénbe, tartotta a minden idők legnagyobb sportemberének.

Tréning-mérkőzés. A becskerekai Kadima sportegyesület vasárnap délután két órakor tartja ezidei első tréning-mérkőzését a Vársár-téren. Ezuttal az első és második csapat, az ifjúsági és hazena-csapat játszik.

Csak a hívők láthatják a csodát!

Užhorod, márc. 1.

A tömeghisztéria ismét csodákat produkált. Ezuttal a Varranó melletti Szacsur községben kerített hatalmába a víziókkal felébresztett vallási téboly a jámbor és ostoba parasztokat. Valamelyik bucsujáró szent vénasszony exaltált lelke Szűz Mária képét vélte felfedezni lakásának falán, a kályhacső sötét nyílásában. Hitbuzgó szomszédainak ebben a hipnotikus állapotban nyilvánkozta, hogy az ágyával szemközt levő kályhacső nyílásában megjelent neki Szűz Mária és beszélt is hozzá.

Azt mondta, hogy csak szentéletű, Istenben és az égi jelekben hívő emberek előtt mutatkozik és arra kérte, hogy csak ilyeneket hozzon színe elé, akiket aztán meg fog áldani.

A faluban hamar elterjedt a szent látomás híre és a parasztok tömegesen jelentkeztek, hogy a Szűz anyát szemtől-szembe láthassák. Az örökös transzban levő öregasszony szigorúan mustrálja végig a jelentkezőket és Szűz Mária pa-

rancsához híven, csak olyanokat boosát be a szent szobába, akiről tudja, hogy Istenfélő, templomjáró, jámbor emberek. Ezek aztán a szent öregasszony szuggesztiója révén valamennyien tisztán és világosan látják a képet.

Megrendülve jönnek ki a „látók“ a csodák birodalmából, a piszkos kis falusi vityilóból. A csodálatos kályhanyílás köré kereszteteket, mézeskalácsszívet, szentképeket keretezett a fanatikus asszony, aki most százakat tart hipnotikus befolyása alatt.

Nyílttér

Ezen rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Eleven Lajos Bisnajtjeva utca 1. szám alatti szatócsüzletét megvettem. Felkérem a hitelezőket, hogy követeléseiket nálam folyó hó 5-ig bezárólag jelentsék be, mert a később bejelentett követeléseket nem veszem tekintetbe.

Stein János.

Masszór

sok évi gyakorlattal, eddig nagy Kneip-féle vizgyógyintézetben működött, ajánkozik masszázsokra, pakkolásra, hideg lemosásokra stb. Értesítést német nyelven kér: Masszór cím alatt Petrogradska ulica 31. 381

Krumenacker István

nyug. vasuti főfelügyelő vállal fuvarlevél felülvizsgálást és vasuti szállítástól eredő mindennemű visszereseket (hiányok, sérülések és határidő túllépések).

Vel. Becskerek. Etvesova u. 5. |

Üzletmegnyitás!

A pančevo Srpska Banka Rt. faosztálya Kovinban megnyílt, ahol mindenféle építéshez és asztalosoknak szükséges faanyag úgy kicsinyben, mint nagyban előnyös árak mellett dus választékban kapható. - Fetelepünk közvetlenül a vasutállomásból kigázó sínek mellett fekszik. - - - -

311

Magkereskedés!

TIMA VLADISAVLJEVIĆ. Marseille, 29. rue Ferrari (France) szállít azonnal a beogradi raktárból legjobb

takarmányrepamagot

(„Mammoth“, „Oberndorfer“ és „Eckendorf“) 1 kg 14 dinár. Importál legfinomabb kendermagot „Piemont orias“.

Rendelések és levelezés magyar nyelven is. Cimzendők: **Tima Vladisav'jević, Beograd, Postfach 287.**

Szombat este a Glassen-féle vendéglőben (a volt Honvéd-laktanyával szemben)

társasvacsora

lesz, melyre mindenkit szívesen lát Glassen Ferenc vendégios. - 385

Ház eladó

a város centrumában, szemben a „Club“-kávéházzal.

Közelebbi információ megszerzhető Goldberg Mihály ékszerész üzletében. 387

Magyarfaj bikaeladás.

Csekonics gróf felosztott dzsombolji törzsgulyájából 2-3 éves magyarfaj

eladók. Vojkica Horvat-Kécsa, posta Kiarja, Torontál 383

Eladó egy

ház

Jug Bogdanova (Déli-sor) 1763. sz. a. 380

Bővebbet ugyanett a háztulajdonosnál

VRSAC és vidéken HIRDETÉSEKET a „TORONTÁL“ részére felvesz 938

GRÓB IENŐ

hírlap hirdetési iroda, VRSAC.

